

Medarski jazbec, imenovan neustrašni

Nad puščavo Kalahari se počasi spušča mrak, ko pred sabo naenkrat zagledamo peščen oblak, ki se dviga s tal. Natančen pogled nam odkrije, da oblak ustvarja kopanje medarskega jazbega. Zelo se ga razveselimo in uživamo v opazovanju te nenavadne živali, ki jo nekateri uvrščajo kar med deset najbolj neustrašnih na planetu. Imajo tudi sloves pametnih, zlobnih in zelo teritorialnih živali. Medarski jazbec se hrani z najbolj strupenimi kačami, ne ustraši pa se niti svojih plenilcev, kot so levi, leopardi in hijene.

V desetih minutah lahko izkoplje rov tudi v najbolj trdo podlago. Čeprav si svoje domovanje praviloma izkoplje, se občasno naseli tudi v opuščene rove ježevcev ali mungov.

V rovih si naredi tudi brlog, v katerega pa nikoli ne namesti »posteljnine«. Pari se vse leto, samica pa povrže le po enega mladiča naenkrat.

Sploščeno telo in kratke, močne noge ter kremplji na sprednjih nogah so ustvarjeni za kopanje.

Kljub imenu ni jazbec

Medarski jazbec ni v najbližjem sorodstvu z jazbeci, njegovi bratranci in sestrične so kune, podlasice in dihurji. Tako kot dihurji tudi medarski jazbec za označevanje svojega teritorija iz analne žleze izloča posebno smrdljivo tekočino. »Smrdljive bombe« usmerja tudi ob napadih velikih zveri in s tem velikokrat prepreči težave.

Strokovnjak za kopanje

Medarski jazbec ima čokato, sploščeno telo in kratke, močne noge ter kremplje na sprednjih nogah. Rep je kratek in prekrit z dolgimi dlakami. Oblika telesa in njegovih delov je popolnoma prilagojena kopanju jam, v katerih živi.

Borilni mojster

Dlaka medarskega jazbeca je gosta in groba. Je črne barve, le po hrbtu bela do siva. Ima tako debelo kožo, da je ne more prerezati niti najostrejši nož. Koža je še posebej odebeljena na vratu, kar mu pomaga pri bojih z drugimi medarskimi jazbeci. Koža pa je tudi ohlapna. Ko jo plenilec zgrabi, se lahko medarski jazbec v njej obrne in se tako osvobodi.

Ima ostre zobe, majhne oči in njegova ušesa so le majhni izrastki na glavi. Vse to naj bi preprečevalo poškodbe med boji.

Ob napadu se medarski jazbec ne ustraši niti veliko večjih živali od sebe in v boju z njimi ne odneha. Zaradi tega se večina plenilcev izogiba srečanjem z medarskimi jazbeci. Mladiči gepardov naj bi celo posnemali barvo kožuha medarskih jazbecov, kar naj bi odvracalo plenilce.

Med je zakon, a na svetu je še druga hrana

Kot pove že njegovo ime, medarski jazbec obožuje med. Pred plenjenjem medu iz čebeljih gnezd čebele omami s smrdljivim izločkom analne žleze. Poleg medu ima rad tudi jagodičevje, korenine, škorpjone, kače, jajca, želve,

ptiče in majhne sesalce. Vidite, da ni izbirčen in je skoraj vse, celo nekatere najbolj strupene živali. Znana je njegova neverjetna odpornost proti strupu škorpjonov in kač, saj preživi njihove ugrize.

Sokoli golobičarji uporabljajo medarskega jazbeca kot označevalca hrane

V Kalahariju medonosnim jazbecem, ki iščejo hrano, sledita dve vrsti sesalcev in pet vrst ptic. Med kopanjem medarski

jazbeci ujamejo več kot 80 odstotkov svojega plena, pobegle kuščarje in glodavce pa ulovijo druge živali, ki medarskim jazbecem pogosto sledijo. Med njimi je najpogostejši sokol golobičar. Dolgo časa so znanstveniki menili, da gre med temi živalmi za posebno vrsto sožitja, kjer imajo vsi partnerji nekakšno korist. Natančne raziskave pa so pokazale, da medarski jazbec od svojih sledilcev ne dobi ničesar v zameno za plen na »krožniku«, temveč da ga živali le preračunljivo uporabljajo kot označevalca, kje je hrana.

Čeprav medarskemu jazbecu najpogosteje sledi sokol golobičar, ima pri iskanju hrane tudi druge sledilce.

Zobje medarskega jazbeca so tako ostri, da zlomijo želvti oklep.

Inteligentne živali, ki jih lahko ogrozi naša nespamet

Medarski jazbec je zelo pameten in ena redkih vrst, ki uporablja orodje. Videli so ga že, kako je s palico iz gnezda v jami zbezal mladega ptiča vodomca. V naravi medarski jazbeci živijo okrog osem let, v ujetništvu pa tudi 24.

Čeprav za zdaj niso ogrožena vrsta, jih veliko lovijo ljubitelji tako imenovane tradicionalne medicine. Njihov pogum naj bi se z uživanjem izdelkov iz njihovih teles prenesel tudi na ljudi.